

Bilag 7.

Oversættelse.

Ambassadør J. Stenbæk Hansens indlæg i Det særlige politiske udvalg den 4. november 1969 om apartheid.

Mine tidligste erfaringer som medlem af den danske delegation til en FN-generalforsamling går tilbage til 1948. Allerede dengang, for 21 år siden, betragtedes race-diskrimination i Sydafrika som et næsten klassisk problem. Som et punkt på generalforsamlingens dagsorden er apartheid praktisk talt lige så gammel som FN selv.

Dette afspejler den beklagelige kendsgerning, at resultaterne af vore bestræbelser indtil nu har været alt andet end opmuntrende set i relation til den sydafrikanske regerings holdning og politik. Under tilside-sættelse af de mest fundamentale humane principper fastholder den sydafrikanske regering med samme stædighed sin racepolitik, og der er til og med tegn på dens spredning udover Sydafrikas grænser.

Danmarks stilling til den forkastelige apartheidpolitik er velkendt og uændret. Vi er dybt bekymret over denne politik, ikke alene på grund af de politiske farer, den indebærer, men også på grund af det tilgrundliggende moralske problem. Gennem vor stemmeafgivning og vore udtalelser i generalforsamlingen og andetsteds har vi desuden peget på de veje og midler, som efter vor opfattelse kunne bidrage til en løsning. De fleste andre regeringer har gjort det samme. Men, som jeg sagde før, er de ønskede resultater endnu ikke opnået.

Det var derfor et betydningsfuldt skridt, at OAU besluttede at foretage en gennemgang af problemerne i det sydlige Afrika og tilkendegive de uafhængige afrikanske staters stilling til disse problemer i lyset af udviklingen indtil nu. Resultatet heraf var som bekendt OAUs tilslutning i september d. å. til manifestet om det sydlige Afrika.

Vi hilser manifestet velkomment. Stillet overfor et dødvande og tilbageslag har de afrikanske stater ikke ladet skuffelse og håbløshed tage overhånd. De valgte fortsat

at søge at finde frem til en konstruktiv fremgangsmåde og viste dermed, at de lande, som problemerne i det sydlige Afrika mest direkte berører, ikke agter at give op, før den frigørelse af Afrika, som de kæmper for, er opnået.

For så vidt angår apartheid, betyder dette ifølge manifestet, at befolkningen i Sydafrika skal befries fra et miljø, der er forgiftet af racisme, og få mulighed for at være mennesker — ikke hvide, brune, gule eller sorte — eller, at målet er forkastelse af racefordomme og ikke raceherredømme med modsat fortegn.

Ved at proklamere dette mål tilsagde manifestets underskrivere deres tilslutning til ophøjede menneskelige og politiske principper. Som udgangspunkt tog de, at alle mennesker er lige og har lige ret til menneskelig værdighed og respekt og til at tage del i samfundets og statens anliggender. Dette er efter vor opfattelse sagens kerne. Enhver diskriminering med hensyn til disse fundamentale rettigheder er uretmæssig, og dersom diskrimineringen hviler på race-mæssige kriterier, kan dette kun betragtes som en forværende omstændighed.

I manifestet anføres det, at for så vidt angår frigørelsens mål kan de afrikanske regeringer hverken give op eller gå på kompromis. Dette er ganske forståeligt. I sammenhæng med disse regeringers stilling i lyset af de for tiden herskende forhold anføres det endvidere, at de afrikanske regeringer foretrækker at opnå frigørelse uden vold, og at der af hensyn til ordnede menneskelige forhold eventuelt kunne blive tale om at anerkende overgangsordninger, dersom de baserer sig på en forpligtelse til at gennemføre de lighedsprincipper, som jeg netop har omtalt.

Den danske regering har behørigt bemærket sig disse af de afrikanske stater frem-